

ಕಡತ ಸಂಖ್ಯೆ: ಎಫ್‌ಸಿ-11/61/2021-ಎಫ್‌ಸಿ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯ
(ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಭಾಗ)

ಇಂದಿರಾ ಪರ್ಯವರಣ ಭವನ
ಅಲಿಗಂಜ್, ಜೋರ್‌ಭಾಗ್‌ರಸ್ತೆ
ನವದೆಹಲಿ 110003
ದಿನಾಂಕ: 8 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2021

ಇವರಿಗೆ:

- 1.ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಅರಣ್ಯ)/ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಅರಣ್ಯ) ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳು/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ
2. ಪಿಸಿಸಿಎಫ್, ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ
- 3.ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಎಲ್ಲಾ ಈಆರ್‌ಒಗಳು, ಎಂಒಇಎಫ್‌ಸಿ
- 4.ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲರಿಗೂ

ವಿಷಯ: ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1980ಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕುರಿತು ಟೀಕೆ-ಟಿಪ್ಪಣಿ/ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲು
ಕಾಲಾವಧಿ ವಿಸ್ತರಣೆ-ಕುರಿತು

ಮೇಡಂ/ಸರ್

ಈ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಮಸಂಖ್ಯೆ ಪತ್ರ ದಿನಾಂಕ 2.10.2021ನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ನಾನು ನಿರ್ದೇಶಿತನಾಗಿದ್ದು (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1980ಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕುರಿತು ಟೀಕೆ-ಟಿಪ್ಪಣಿ/ಸಲಹೆಗಳನ್ನು (ಸಚಿವಾಲಯದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ www.parivesh.nic.in/www.moef.nic.inನಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ) 15 ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವ ಅಂತಿಮ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಕಾಲ (1.11.2021ರವರೆಗೆ) ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಟಿಪ್ಪಣಿ/ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಚಿವಾಲಯದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ www.parivesh.nic.in/www.moef.nic.in) ಹಾಕಲಾಗಿರುವ ಸಮಾಲೋಚನಾ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ 01.11.2021 ರಂದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಇ ಮೇಲ್ fca-amendment@gov.in ಮುಖಾಂತರ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಸಮಸಂಖ್ಯೆ ಪತ್ರ ದಿನಾಂಕ 2.10.2021, ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಮಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತಗೊಂಡಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ

ಸಹಿ/-

(ಸಂದೀಪ್ ಶರ್ಮಾ)

ಸಹಾಯಕ ಅರಣ್ಯ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರು

ಪ್ರತಿ:

ನಿರ್ದೇಶಕರು (ತಾಂತ್ರಿಕ), ಎನ್‌ಎಸಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡುವ ಕೋರಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ.
ಕಡತ ಸಂಖ್ಯೆ: ಎಫ್‌ಸಿ-11/61/2021-ಎಫ್‌ಸಿ.

ಎಫ್.ನಂ.ಎಫ್‌ಸಿ-11/61/2021-ಎಫ್‌ಸಿ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯ
(ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಭಾಗ)

ಇಂದಿರಾ ಪರ್ಯಾವರಣ ಭವನ
ಅಲಿಗಂಜ್, ಜೋರ್ಪಾಗ್‌ರಸ್ತೆ
ನವ ದೆಹಲಿ 110003
ದಿನಾಂಕ: 4 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2021

ತಿದ್ದುಪಡಿ

ವಿಷಯ: ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1980ಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕುರಿತು ಟೀಕೆ-
ಟಿಪ್ಪಣಿ/ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ-ಕುರಿತು

ಮೇಡಂ/ಸರ್

ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಮಸಂಖ್ಯೆ ಪತ್ರ ದಿನಾಂಕ
2.10.2021ನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ನಾನು ನಿರ್ದೇಶಿತನಾಗಿದ್ದು ಈ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಇ
ಮೇಲ್ ಐಡಿಯನ್ನು ದಯಮಾಡಿ fca.amendment@gov.in ಬದಲಾಗಿ [fca-
amendment@gov.in](mailto:fca-amendment@gov.in) ಎಂದು ಓದಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸಹಿ/-

(ಸಂದೀಪ್ ಶರ್ಮಾ)

ಸಹಾಯಕ ಅರಣ್ಯ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರು

ಇವರಿಗೆ

1.ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಅರಣ್ಯ)/ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಅರಣ್ಯ) ಎಲ್ಲ
ರಾಜ್ಯಗಳು/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ

2.ಪಿಸಿಸಿಎಫ್, ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ

3.ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಎಲ್ಲಾ ಈಆರ್‌ಒಗಳು, ಎಂಒಇಎಫ್‌ಸಿಸಿ

4.ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲರಿಗೂ

ಪ್ರತಿ:

1.ನಿರ್ದೇಶಕರು (ತಾಂತ್ರಿಕ), ಸಚಿವಾಲಯದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೋರಿ

ಎಫ್. ಸಂಖ್ಯೆ ಎಫ್‌ಸಿ-11/61/2021-ಎಫ್‌ಸಿ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯ
(ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಭಾಗ)

ಇಂದಿರಾ ಪರ್ಯಾವರಣ ಭವನ,
ಅಲಿಗಂಜ್, ಜೋರ್ಹಾಟ್ ರಸ್ತೆ,
ನವದೆಹಲಿ - 110003

ದಿನಾಂಕ: 02ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್, 2021

ಇವರಿಗೆ,

1. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಅರಣ್ಯ)/ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಅರಣ್ಯ), ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು
2. ಪಿಸಿಸಿಎಫ್, ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು
3. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ಐಆರ್‌ಒಗಳು, ಎಂಒಇಎಫ್‌ಸಿಸಿ
4. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೆ

ವಿಷಯ: ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 1980ರಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಕುರಿತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ/ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು.

ಮೇಡಂ/ಸರ್,

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 1980ಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. 40 ವರ್ಷಗಳ ಮಧ್ಯಂತರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಧ್ಯಂತರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವೇಗವರ್ಧಿತ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 1980ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಕುರಿತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾಲೋಚನಾ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು

ಸಚಿವಾಲಯದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು
www.parivesh.nic.in ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ
ಆಡಳಿತಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1980ರಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ
ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು/ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವಿನಂತಿಸಲು
ನಾನು ನಿರ್ದೇಶಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಭಿಪ್ರಾಯ/ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಇ-ಮೇಲ್ fca.amendment@gov.in
ಮೂಲಕ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲಿನ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಸುತ್ತೋಲೆ
ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಡಕ: ಮೇಲಿನಂತೆ.

ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕ,
ಸಹಿ /-

(ಸಂದೀಪ್ ಶರ್ಮಾ)

ಸಹಾಯಕ ಅರಣ್ಯ ಮಹಾನಿರೀಕ್ಷಕರು

ಪ್ರತಿ:

1. ನಿರ್ದೇಶಕರು (ತಾಂತ್ರಿಕ), ಎನ್‌ಐಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡುವ
ವಿನಂತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಮಾಲೋಚನಾ ದಾಖಲೆ

ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 1980ರ

ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಕುರಿತು

ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಐಪಿ ಭವನ
ಜೋರ್ಹಾಟ್ ರಸ್ತೆ, ನವದೆಹಲಿ
ಅಕ್ಟೋಬರ್, 2021

ಎ. ಹಿನ್ನೆಲೆ

1. ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಅಂಕಿತ ಹಾಕಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 25ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1980ರಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾಯ್ದೆ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ). ಕಾಯ್ದೆಯ ಮುನ್ನಡಿಯು ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪೂರಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವ ಕಾಯಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ (ಬಿಲ್ ನಂ. 1980ರ 201) ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ನೀಡಲಾದ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಹೀಗಿದೆ:

ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳ ಹೇಳಿಕೆ

1. ಅರಣ್ಯನಾಶವು ಪರಿಸರ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಹಾಳಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯನಾಶವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ವ್ಯಾಪಕ ಕಳವಳ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ.

2. ಮತ್ತಷ್ಟು ಅರಣ್ಯನಾಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು 25ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್, 1980, ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ 1980ಕ್ಕೆ ಅಂಕಿತ ಹಾಕಿದರು. ಕಾಯ್ದೆ ರಿಸಿದ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯಗಳ ಮೀಸಲು ರದ್ದತಿ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ, ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಕುರಿತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯೊಂದರ ರಚನೆಗೆ ಈ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.

3. ಮೇಲಿನ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಮಸೂದೆಯು ಕೋರುತ್ತದೆ.

2. 1988ರಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲಾಯಿತು. 1988ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಂತರ, ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

3. 12.12.1996ರವರೆಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಆಡಳಿತಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆ, 1927 ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ 12.12.1996ರ ದಿನಾಂಕದ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ (ಸಿವಿಲ್) ಸಂಖ್ಯೆ 202/1995, ಟಿ.ಎನ್. ಗೋದವರ್ಮನ್ ಧಿರುಮುಲಪಾದ್ ವರ್ಸಸ್ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಇತರರು, ಕಾಯಿದೆಯ ಅನ್ವಯಿಸುವಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿತು. ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ:

ಎ.ಮಾಲೀಕತ್ವ, ಮಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವರ್ಗೀಕರಣದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಅರಣ್ಯ' ಎಂದು ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳು. ಇದು ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಅರಣ್ಯ' ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ;

ಬಿ.ಮೇಲಿನ ಉಪ-ಪ್ಯಾರಾ (ಎ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು 'ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ' 'ಅರಣ್ಯ' ಎಂಬ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು.

ಸಿ. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ 12.12.1996ರ ಆದೇಶ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ರಚಿಸಲಾದ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯಿಂದ 'ಅರಣ್ಯ' ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ 1997ರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಅಫಿಡವಿಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯು 'ಅರಣ್ಯ' ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಪದದ ಅರ್ಥದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಭೂಮಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದವು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೇಲಿನ ಆದೇಶವು ಅರಣ್ಯೇತರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ಗಿಡ-ಮರಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಯಿತು.

4. ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಆಡಳಿತವು ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆ (ಡೈವರ್ಷನ್), ಮೀಸಲು ರದ್ದತಿ (ಡಿರಿಸರ್ವೆಶನ್) ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ನೀಡುವ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸುವ ಮೊದಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.

ಬಿ. ಸಮಾಲೋಚನೆಯ ವಿಷಯಗಳು

1. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಗಳು (ಅಧಿಸೂಚಿತ ಅಥವಾ ಅಧಿಸೂಚಿತವಲ್ಲದ) ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕಾಯಿದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಮಾಲೀಕತ್ವ ಮತ್ತು ವರ್ಗೀಕರಣದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಸಸ್ಯವರ್ಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭೂಮಿಯು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾದ ಕೆಲವು ಮಾನದಂಡಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅರಣ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾದರೆ ಕಾನೂನಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿರೋಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅರಣ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಭೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅನುಮತಿಸಿದರೂ ಸಹ, ಮಾಲೀಕರು ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾನವಾದ ಅರಣ್ಯೇತರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಪರಿಹಾರ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗಿಡ ನೆಡಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಸ್ಯರಹಿತವಾಗಿರುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕಾಯಿದೆಯ ಅನ್ವಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

2. ರೈಲ್ವೆ ಸಚಿವಾಲಯ, ರಸ್ತೆ, ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆದ್ದಾರಿ ಸಚಿವಾಲಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರೈಲ್ವೆ, ಹೆದ್ದಾರಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ರೈಟ್ ಆಫ್ ವೇ (ಆರ್‌ಒಡಬ್ಲ್ಯೂಸ್) ಕುರಿತು ಕಾಯಿದೆಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತೀವ್ರ ಅಸಮಾಧಾನವಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆರ್‌ಒಡಬ್ಲ್ಯೂಸ್‌ಗಳನ್ನು 1980ರ ಹಿಂದೆಯೇ ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು / ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. 1980ರ ಮೊದಲು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ ನಿರ್ಮಾಣಗಳು/ವಿಸ್ತರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡಲಾಯಿತು. ಉಳಿದಿರುವ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳು ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಡಲಾಯಿತು (1980ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು) ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಖಾಲಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡಲಾಯಿತು. ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅಂತಹ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳೆಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣದಿಂದ ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಗೆ ಅರಣ್ಯೇತರ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ (ರೈಲು, ಎನ್‌ಎಚ್‌ಎಐ, ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ) ಕಾಯಿದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೂಲತಃ ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ನಿವ್ವಳ ಹಾಲಿ ಮೌಲ್ಯ (ಎನ್‌ಪಿವಿ), ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ (ಸಿಎ) ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿತ ಪರಿಹಾರ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 25.10.1980ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ

ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವ ಕುರಿತು ಸಚಿವಾಲಯವು ಈಗ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿದೆ.

3. (i) ಭಾರತವು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಷ್ಣವಲಯದ ದೇಶವಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಸ್ಯವರ್ಗ ಬೆಳೆಯುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.ನಂತರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಗಮನಿಸದ ಭೂಮಿಯು ನಿಘಂಟಿನ ಅರ್ಥದ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಾಯತ್ತ (ಡೀಮ್ಡ್) ಅರಣ್ಯದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯು ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮರಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

(ii)ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರಣ್ಯ ನೀತಿ, 1988ರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಭೂಪ್ರದೇಶದ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ. ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಗಿಡ ನೆಡುವಿಕೆಯ ವೇಗವು ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ದೇಶದ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಮರಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶದ ಸುಮಾರು 24.56% ರಷ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮಿತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಖಾಸಗಿ ಒಡೆತನದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯೀತರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪರಿಸರ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗಾಗಿ ಮರದ ಹೊದಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು.

(iii) ಜತೆಗೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಕೊಡುಗೆ (ಎನ್‌ಡಿ‌ಸಿ) ಅನುಸಾರ 2030ರ ವೇಳೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ 2.5 ರಿಂದ 3.0 ಶತಕೋಟಿ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಸಿಒ2 ಸಮನಾದ ಕಾರ್ಬನ್ ಸಿಂಕ್ ಅನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ ಮರ ಮತ್ತು ಮರದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆಮದಿಗಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯದ ಹರಿವನ್ನು ಸರಿಸುಮಾರು 45 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗೆ ಇಳಿಸಬೇಕಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅರಣ್ಯಗಳ ಹೊರಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಮರ ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯೀಕರಣವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯೀತರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯವರ್ಗ ಅಥವಾ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

4. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಒಂದೇ ಭೂಮಿಯ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ನಮೂದುಗಳು ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಇದು ತಪ್ಪು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಅನ್ವಯಿಸುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಕಂದಾಯ ದಾಖಲೆಗಳು ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನ

ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿವರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು. 12.12.1996ರ ನಂತರ ಕಂದಾಯ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯೇತರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗಿಡ ನೆಡುವುದು, ಅರಣ್ಯೇಕರಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ದಾಖಲೀಕರಣವು ಅರಣ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಕಾಯಿದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹೊರಗೆ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಬಲವಾಗಿ ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ (ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಗಿಡ ನೆಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ).

5. ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ಹಸಿರು ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ಅರಣ್ಯಗಳೆಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ/ರೈಲು ಬದಿಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳು/ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ (ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ) ಸಂಪರ್ಕದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ (ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು/ರೈಲು ಮಾರ್ಗಗಳು) ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ/ರೈಲು ಮಾರ್ಗದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಅರಣ್ಯೇತರ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಸುಮಾರು 0.05 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ 0.05 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿನಾಯಿತಿ ನಿವಾಸಿಗಳು/ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಲೀಕರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಸಚಿವಾಲಯವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.

6. ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ನಿಯಂತ್ರಣ ಸ್ವರೂಪ ಹೊಂದಿವೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಷೇಧಿತ ಸ್ವರೂಪ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಅನನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೂದೃಶ್ಯ ಸಂಯೋಜಿತ ಮೌಲ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ರಕ್ಷಣೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅರಣ್ಯೇತರ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ, 40 ವರ್ಷಗಳ ಮಧ್ಯಂತರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಗಣನೀಯ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಸಚಿವಾಲಯವು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಿಸರ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಕೆಲವು ಪುರಾತನ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದೆ.

7. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯೇತರ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಹಲವು ಬಾರಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹತ್ವದ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಮತ್ತು ಭದ್ರತಾ ಯೋಜನೆಗಳು ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಿನ್ನಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ

ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಮತ್ತು ಭದ್ರತಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯೇತರ ಬಳಕೆಗೆ ನಿಗದಿತ ಕಾಲಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

8. ಗಣಿ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕಾಯಿದೆಯ ಉಪ-ನಿಯಮ 2 (ii) ಮತ್ತು 2 (iii) ಗಳ ಅನ್ವಯವು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಉಪ-ನಿಯಮ 2 (iii) ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಲು ಅನುಮತಿಸಿದರೆ, ಉಪ-ನಿಯಮ 2 (ii) ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಉಪ-ನಿಯಮ 2 (iii) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ, ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಎನ್‌ಪಿವಿ ಅನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಾವತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಅಂತಹ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಉಪ-ನಿಯಮ 2 (ii) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ, ನಿರ್ಧಾರ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಆದೇಶ ಅನುಸಾರ ಸೂಚಿಸಲಾದ ನಿಯಮಗಳು/ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ವಿವರವಾದ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡುಗಳ ಎನ್‌ಪಿವಿ ಜೊತೆಗೆ, ಇತರ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಅರಣ್ಯೇತರಣ (ಸಿಎ) ಹಣ, ಸಿಎ ಭೂಮಿ, ಸುರಕ್ಷತಾ ವಲಯ ಅರಣ್ಯೇತರಣ ವೆಚ್ಚ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ, ಗಣಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನು ಉಪ-ನಿಯಮ 2 (iii) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಎನ್‌ಪಿವಿ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ದೊಡ್ಡ ಭಾಗವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಉಪ-ನಿಯಮ 2 (iii) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅನುಮತಿಯನ್ನು 'ಅರಣ್ಯ ತೆರವು' ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 1986ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಪರಿಸರ ತೆರವು' ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಸಹ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನು ಗುತ್ತಿಗೆಗಾಗಿ ಉಪ-ನಿಯಮ 2(ii)ರ ಅನ್ವಯ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಉಪ-ನಿಯಮ 2 (iii) ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಹುದು. ಮೂಲತಃ, ಉಪ-ನಿಯಮ 2 (iii) ಅನ್ನು ನೆಡುತ್ತೇವೆ (ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಡೆಯುವುದು ಅಥವಾ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದು ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ) ಮೊದಲಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಗಣಿ ಗುತ್ತಿಗೆಯಂತಹ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮುರಿಯಲು/ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಇತರ ಗುತ್ತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸದಿರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಂತರ, ಉಪ-ನಿಯಮ 2 (iii) ಅನ್ನು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇತರ ರೀತಿಯ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕಾಯ್ದೆಯ ಉಪ-ನಿಯಮ 2 (iii) ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಗುತ್ತಿಗೆ ನಿಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಉಪ-ವಿಭಾಗ 2 (ii) ಅನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

9. ವಿಸ್ತೃತ ರೀಚ್ ಡ್ರಿಲ್ಲಿಂಗ್ (ಇಆರ್‌ಡಿ) ನಂತಹ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಕೆಳಗೆ ಆಳವಾದ ತೈಲ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಅಥವಾ ಹೊರತೆಗೆಯಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಣ್ಣು ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಜಲಚರಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿ ಮಾಡದೇ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹೊರಗಿನಿಂದ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವಾಲಯವು ಇಂತಹ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯನ್ನು

ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕಾಯ್ದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹೊರಗೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ.

10. ರಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಖಾಸಗಿ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯ್ದೆಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಅಥವಾ 12.12.1996ರ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಅರಣ್ಯದ ಅರ್ಥದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸರಾಗಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಸಿ ಕಾಯ್ದೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಲೀಕರು ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು 250 ಚದರ ಮೀಟರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ವಸತಿ ಘಟಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಒಂದು ಬಾರಿ ಮಾತ್ರ ಸಡಿಲಿಕೆ ನೀಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

11. ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 2ರಲ್ಲಿ 'ಅರಣ್ಯೇತರ ಬಳಕೆ' ವಿವರಣೆಯ ಷರತ್ತು, ಅರಣ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಕಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳು, ಸಫಾರಿಗಳು, ಅರಣ್ಯ ತರಬೇತಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 2 (ii)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ 'ಅರಣ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆ' ಎಂಬ ಅರ್ಥದೊಳಗೆ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

12. ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಸುಂಕಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿಸಿದ ನಂತರ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಅದು ಒದಗಿಸುವ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಡಬ್ಬಲ್ ಸುಂಕ ವಿಧಿಸುವುದು ತರ್ಕಬದ್ಧವಲ್ಲ.

13. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಂತಹ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಠಿಣಗೊಳಿಸಲು ಸಚಿವಾಲಯವು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಸೆಕ್ಷನ್ 2ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಗೆ ಸಾದಾ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಸಂಜ್ಞೆಯ ಅಪರಾಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜಾಮೀನು ರಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿರುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಸೆಕ್ಷನ್ 3ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ ದಂಡ ಪರಿಹಾರದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ದಂಡ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ರಾಜ್ಯ CAMPA ಕ್ಕಿಂತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ CAMPAದಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಬೇಕು.

14. ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ತನಿಖಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಅರಣ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಅಥವಾ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮೊದಲಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಹಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಬರುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಔಪಚಾರಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾಗದಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಅನ್ವಯಗೊಳಿಸದೇ ಇರುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಅನುಬಂಧ

ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1980

(1988ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ)

ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪೂರಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವ ಕಾಯಿದೆ.

ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಮೂವತ್ತೊಂದನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಮಸೂದೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ:

1. ಕಿರು ಶೀರ್ಷಿಕೆ, ವಿಸ್ತಾರ ಮತ್ತು ಆರಂಭ-

(1) ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1980 ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

(2) ಇದು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

(3) ಇದು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 25, 1980ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

2. ಅರಣ್ಯಗಳ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಡಿತ ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವುದರ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧ

ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ -

i. ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಅರಣ್ಯ (ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ 'ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ' ಎಂಬ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ) ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ;

ii. ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು;

iii. ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ನಿಗಮ, ಏಜೆನ್ಸಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಹೊಂದಿರದ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೀಡಬಹುದು;

iiii. ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮರು ಅರಣ್ಯೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಮರಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ವಿವರಣೆ- ಈ ವಿಭಾಗದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, 'ಅರಣ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶ' ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಒಡೆಯುವುದು ಅಥವಾ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದು-

ಎ. ಚಹಾ, ಕಾಫಿ, ಮಸಾಲೆಗಳು, ರಬ್ಬರ್, ತಾಳೆ ಮರಗಳು, ಎಣ್ಣೆ ಸಸ್ಯಗಳು, ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳು ಅಥವಾ ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳ ಕೃಷಿ;

ಬಿ. ಮರು ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶ;

ಆದರೆ ಅರಣ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಫೈರ್ ಲೈನ್‌ಗಳು, ವೈರೆಸ್ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಫೆನ್ಸಿಂಗ್, ಸೇತುವೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೋರಿಗಳು, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು, ಜಲಕುಳಿಗಳು, ಕಂದಕ ಗುರುತುಗಳು, ಗಡಿ ಗುರುತುಗಳು, ಪ್ರೊಪೆಲ್ಯೆನ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ರೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು.

3. ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಂವಿಧಾನ -

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು

i. ಸೆಕ್ಷನ್ 2ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆ; ಮತ್ತು

ii. ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದು.

3ಎ. ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ದಂಡ -

ಸೆಕ್ಷನ್ 2ರ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವವರು ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವವರು ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಇರಾದೆ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಗೆ ಸಾದಾ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

3ಬಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು -

1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ -

(ಎ) ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆ, ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ, ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೇರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವಹಿಸಿರುವ ವಹಿಸಿರುವ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ;

ಅವರನ್ನು ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ:

4. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ -

1) ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು (ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕೃತ ಗಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

2) ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವೂ ಅದು ರೂಪಿತಗೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ಸಂಸತ್ತಿನ ಎರಡೂ ಸದನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾಪ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬೇಕು. 30 ದಿನಗಳ ಒಟ್ಟು ಕಾಲಾವಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಕಲಾಪ ಅಥವಾ ಎರಡು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕ್ರಮ ಕಲಾಪಗಳೊಂದಿಗೆ, ಮತ್ತು ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಕಲಾಪವು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ತಕ್ಷಣದ ಕಲಾಪ ಅಥವಾ ಮೇಲೆ ಹೇಳಲಾದ ಅನುಕ್ರಮ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ, ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಸಮ್ಮತಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ನಿಯಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಬಾರದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ, ನಿಯಮವು ಮಾರ್ಪಾಡಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಹೊಂದಲಿದೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮ ಇಲ್ಲದೇ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ; ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಡು ಅಥವಾ ರದ್ದತಿಯು ಈ ಮೊದಲು ಮಾಡಲಾದ ನಿಯಮದಡಿಯಲ್ಲಿನ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹವಿಲ್ಲದಂತಿರಬೇಕು.

5. ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯ -

(1). ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣಾ) ಆಧ್ಯಾದೇಶ (ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ) 1980 ಈ ಮೂಲಕ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

(2). ಈ ರದ್ದತಿಯಾದರೂ , ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ನಿಬಂಧನೆ/ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದರೂ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುರೂಪವಾದ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.
